

1. A család az család!

Az Orbán-kormány szívesen beszél a családok támogatásáról, a valóság azonban gyakran más: a magyar gyerekek megdöbbentően nagy száma nő fel szegénységben, a családok nem számíthatnak arra, hogy jó minőségű egészségügyi ellátást, oktatást, gyermekeket támogató szolgáltatásokat kapnak. Ezért is választja egyre több gyermekes család a külföldre költözést.

Az Orbán-kormány családpolitikai intézkedései folyamatosan megosztják a társadalmat. Különbséget tesznek család és család, gyermek és gyermek között. A minden gyermeket elérő juttatásokat (Családi pótlék, GYES, GYET, Anyasági Támogatás) 15 éve nem emelték, a nemzeti jövedelemből erre költött összeg jelentősen csökkent arányában 2010 óta. Jelenleg Magyarországon nincs valós szociálpolitika - és ezért valós családpolitika sem. Egy ország családpolitikáját nem lehet a szociális rendszerétől, sőt az oktatástól és az egészségügytől sem külön kezelni!

A Magyarországon régóta tartó népességcsökkenés csak akkor megállítható, ha a társadalom széles rétegei számára érezhető a szociális biztonság, ha tervezhető a jövő, a megélhetés, ha az előrejutásban nem a pártpolitikai hovatartozás, hanem az igyekezet, a tehetség, a szorgalom számít. Olyan családtámogatási rendszerre van szükség, amely minden család számára azonos jogokat biztosít, amely egyensúlyt teremt a munkavállalás és a családi élet között, és nem tesz különbséget család és család között.

1.1. Támogatás a gyermekvállaláshoz

Meggyőződésünk az, hogy hatékony szociálpolitikai eszközökkel segíteni kell az első gyermek megszületését és a családokat - az első gyermek születése után is.

- Kiemelt fontosságú az alanyi jogon járó támogatások megemlése és inflációkövetővé tétele! (Családi pótlék, GYES, GYET, Anyasági Támogatás). Ezek azok a támogatások, amelyeket minden gyermek után megkap a család. A családi pótlék összegét duplájára emeljük, a GYET összegét pedig három vagy több gyerek esetében fokozatosan közelítjük a minimálbér összegéhez.
- Igazságosabbá tesszük a családtámogatásokat, megszüntetjük a babaváró hitel és a CSOK esetében az indokolatlan különbségtételt a családok között!
- Bevezetjük a feltételes családi minimáljövedelmet, amely elsősorban a többgyerekes családoknak és az egyedülálló munkanélkülieknek jelentene érezhető segítséget. A rendszer lényege, hogy a legszegényebb családok és egyedülállók esetében az állam kiegészíti a háztartás jövedelmét egy, a családtagok számától függő minimális szintre. A feltételes családi minimáljövedelem célja nem a szegénység konzerválása, hanem a kitörési lehetőség biztosítása, ezért folyósításának előfeltétele a családsegítő és foglalkoztatási szolgálatokkal, az iskolával, az egészségügyi intézményekkel való együttműködés.
- Minden leendő szülő számára - a családformától, anyagi helyzetétől függetlenül - egyformán biztosítjuk a gyermekvállaláshoz és a boldog családi élethez szükséges feltételeket.
- Biztosítani kell a rászoruló gyermekek hétvégi és szünidei étkezését, illetve a betegség miatt otthonmaradó gyermekek ellátását.
- Kiemelten támogatjuk a gyermeküket egyedül nevelőket, mivel gyakran ők vannak a legnehezebb helyzetben, egyharmaduk él a szegénységi küszöb alatt!

- Felgyorsítjuk a bölcsődei férőhelyek bővítését, hogy ezek minden azt igénylő család számára elérhetőek legyenek.
- Felülvizsgáljuk a nappali ellátást biztosító intézményi rendszert, kialakítjuk működésük normatív finanszírozását, kiemelten az ÖNO, CSANA esetében.
- Arra ösztönözzük az önkormányzatokat, a munkahelyeket, a vállalkozásokat és a civil szervezeteket, hogy hozzanak létre sokoldalú elfoglaltságot biztosító, kreatív gyermekintézményeket.
- Kibővítjük és mindenütt elérhetővé tesszük a szocialista kormányok által bevezetett Biztos Kezdet Programot.
- Támogatjuk és ösztönözzük a rugalmas részmunkaidős munkavállalási formák elterjedését a szülők számára.
- Törvénybe kell foglalni a különböző családformák hátrányos megkülönböztetésének tilalmát!

1.2. Gyermekközpontú kormányzás

Az Árnýékkormány álláspontja szerint a gyermekközpontú kormányzás kiindulópontja a 2007-ben elfogadott „Legyen jobb a gyermekeknek!” 2007 és 2032 közötti nemzeti stratégia .

- A “Legyen jobb a gyermekeknek” stratégia végrehajtását rendszeresen monitorozni kell, a gyermekek helyzetéről szóló éves jelentést a szakma és a civil szervezetek képviselőivel közösen kell elkészíteni.
- A monitor alapján szükséges a stratégia folyamatos felülvizsgálata, és a 2030-on túli célok meghatározása.
- Szükséges egy gyermekközpontú költségvetés készítése. A költségvetés minden fejezetét figyelembe véve a költségvetési tervezés egyik alapszámává kell tenni a gyermekek szükségleteinek kielégítését szolgáló költségvetési kiadásokat.
- Magyarországon a gyermekek szükségleteit szolgáló költségvetési ráfordításokat legalább 50%-kal szükséges emelni 5 év alatt. Ezzel a ráfordítás a mai GDP 2%-ról 3-ra nőne. ¹
- A gyermeki jogok védelmére önálló hatáskörű gyermek- és ifjúságvédelmi biztosnak kell figyelnie, és támogatni kell a jogvédelemmel foglalkozó civil szervezetek munkáját.
- Támogatjuk azt az európai uniós kezdeményezést, amelynek célja, hogy jöjjön létre a gyermekek helyzetét, jogait figyelemmel kísérő és védelmező európai uniós mechanizmus (Gyermek Garancia).

1.3. Segítség az életkezdéshez

A felnövekvő generációk számára kiemelt figyelmet és támogatást kell nyújtani az életkezdéshez, a sikeres induláshoz. Azt akarjuk, hogy a magyar fiatalok a saját hazájukban élhessenek sikeres életet!

- Kiterjesztjük az „ifjúsági garancia” rendszerét, amely lehetővé teszi, hogy minden fiatal munkahelyet, gyakornoki lehetőséget vagy a munkába állást támogató képzést kapjon.

---

¹ Oktatás nélkül. Az uniós átlag 2,5 %.

- Ifjúsági törvény rögzítse a fiatalok helyét és lehetőségeit a döntéshozatalban, kötelezve a kormányt és az önkormányzatokat az ifjúság érdekeit képviselő szervezetekkel történő egyeztetésre. Támogatjuk az ifjúság érdekképviselőjét felvállaló civil, szak- és szakmai szervezetek létrehozását, kezdeményezéseket.
- A fiatalok számára vállalkozásfejlesztő alapot és mentorprogramot hozunk létre, amelyből adókedvezményi támogatást kaphatnak, ha saját vállalkozást, startuptól indítanak, vagy ha akár külföldről hazahozzák a megtakarított pénzüket és tapasztalatukat, és saját vállalkozást indítanak.
- Határozottan lépünk fel az egyre több fiatal veszélyeztető új szintetikus kábítószer terjesztői ellen, ugyanakkor a megelőzést, a felvilágosítást, a rehabilitálást és a gondozást erősítjük a fogyasztók esetében.
- Újraépítjük az ifjúságsegítő rendszert, annak szakmai alapjaival és intézményrendszerével együtt.

1.4. Lakáspolitikai

A fiatalok, családok legnagyobb gondja ma a lakáshoz jutás. A lakás- és albérletárak az egekbe szöktek, miközben a kormány az önkormányzatokra hárítja a lakhatás problémáinak megoldását, de eszközöket ehhez nem biztosít.

A szociáldemokrata Árnycikkormány szerint a lakhatás alapjog, amelynek biztosítása az állam feladata. Ezért új lakáspolitikát vezetünk be, amely támogatja minden fiatal lakáshoz jutását, az önkormányzati lakások építését, amely a helyzethez igazodó támogatást és segítséget nyújt minden családnak a lakhatási problémák megoldásában.

- Alapvető jognak tekintjük a lakhatást és azt, hogy mindenki hozzájusson annyi vízhez, villanyáramhoz és fűtéshez, amennyi a létfenntartásához elég, és hogy mindenki bekapcsolódhasson az információs társadalomba.
- Olyan szociális lakásügynökségi rendszert hozunk létre, amely sokak számára lehetővé teszi a magánlakások támogatott és szabályozott kiadását, illetve bérbevételét.
- Olyan piaci, illetve közösségi szervezésű komplex rendszert alakítunk ki, amely a fiatalok lakáshoz juttatását (lakásbérlet, öngondoskodáson alapuló lakásvásárlás, lakásváltás) segíti.
- Visszavezetjük a szociális rendszerbe a lakásfenntartási támogatást, amely normatív módon, a korábbinál méltányosabb elosztásban, kibővített források mellett érdemi segítséget tud nyújtani a lakhatási szegénység enyhítésében.
- A bérlőket és a bérbeadókat is védő ajánlásokat és információs rendszert hozunk létre a szabályozott és átlátható lakásbérletek érdekében.
- Támogatjuk az önkormányzati szociális bérlakásépítést és bérlakás-felújítást, célunk az, hogy évente több ezer lakással bővüljön az önkormányzati lakásállomány.
- A devizahiteles ügyekben keletkezett végrehajtásokat és kilakoltatásokat határozatlan időre felfüggesztjük egészen addig, amíg nem születik az érintettek számára megnyugtató, igazságos megoldás. Az Európai Bíróság döntéseit alapul véve újraindítjuk azoknak a devizahiteles ügyeknek a jogorvoslatát, amelyek tisztességtelenek voltak, ezekben az ügyekben új, tisztességes elszámolásra van szükség. Véget vetünk az elvesztett lakás után maradó törleszthetetlen adósságoknak, biztosítjuk az „elsétálás jogát”.